

Lauwersmeerdijk, samen voor de duurzaamste dijk

Bert de Wolff, technisch manager Waterschap Noorderzijlvest
Henk Ruiterkamp, projectmanager Waddenkwartier

DIJKVERSTERKING

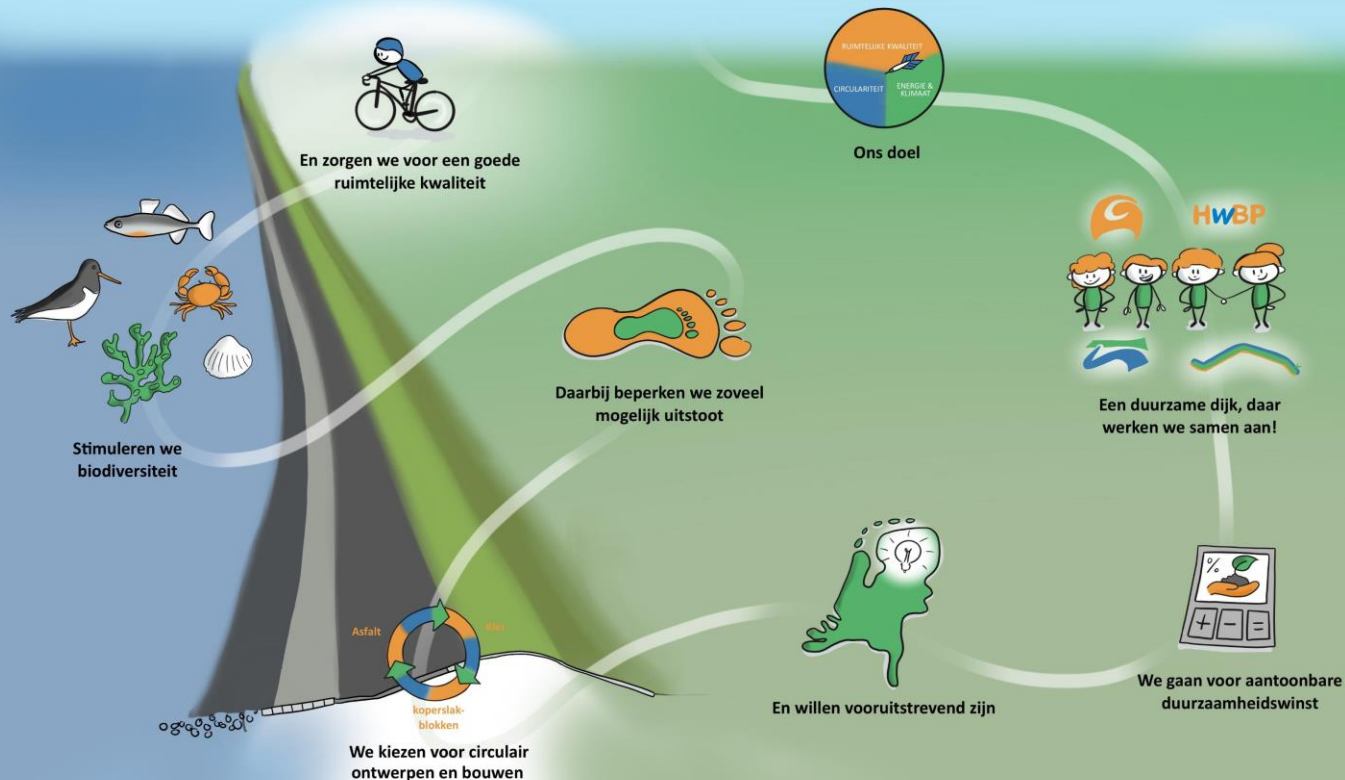

Lauwersmeerdijk-Vierhuizergat

*Onze diek
van morgen*

Lauwersmeerdijk natuurlijk duurzaam

SAMEN WERKEN WE AAN DE MEEST DUURZAME DIJK VAN NEDERLAND

Projectdoelstellingen

Hoogwateropgave (waterschap-HWBP)

- 9,2 km dijk doelmatig versterken conform de waterwet

Ecologische opgave (provincie Groningen, RWS/PAGW, Waddenfonds)

- Het creëren van geleidelijke overgangen tussen dijk en wad
- Het verbeteren van de connectiviteit tussen leefgebieden
- Het terugbrengen / herstellen van verdwenen habitat en leefgebieden.

Gebiedsopgave (gemeente Het Hogeland)

- Verbeteren ontsluiting van de haven
- Verbeteren recreatieve voorzieningen

Duurzaamheid

- Zo duurzaam mogelijk ontwerpen en bouwen: 50% reductie emissies

Projectgebied Lauwersmeerdijk

Dijkversterking & vitale kustzone Lauwersmeer

Haven West

Haven Oost

Tweede
ontsluitingsweg

Landelijke Dijk

Natuurlijke overgang

Getijdengebied
Marnewaard

Kwelderontwikkeling

WOW-prijs
2023

DIJKVERSTERKING

Lauwersmeerdijk-Vierhuizergat

Onze diek
van morgen

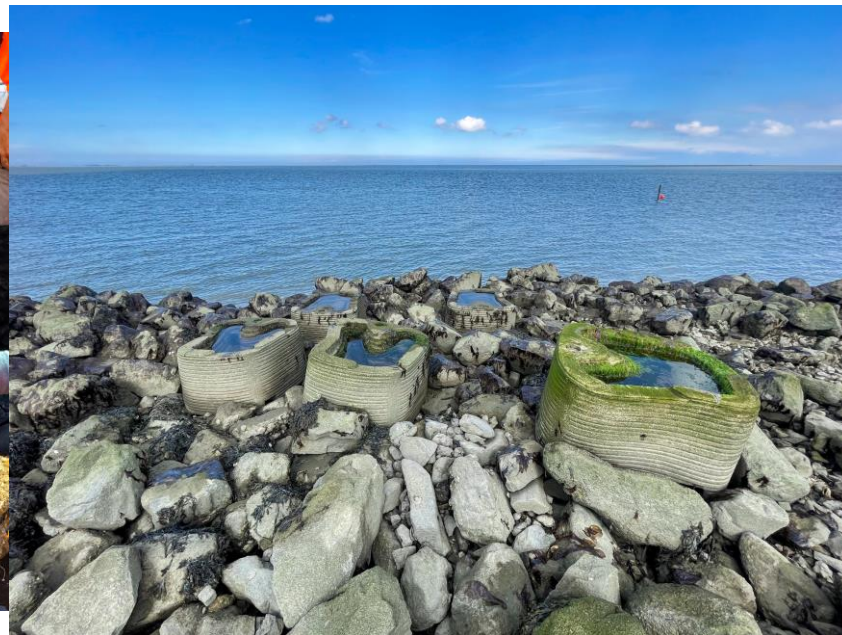
Hoogwateropgave: binnenwaartse kruinverhoging + nieuwe bekledingen

Getijdengebied Marnewaard

Aanleg natuurlijke overgang met rifelementen

- 2022-2024** Pilot in samenwerking met RUG, Van Hall Larenstein, Swimway en Wadden mozaïek
- 2025** Realisatie

Kwelderontwikkeling Westpolder

Duurzaam ontwerpen

Emissie beperkend ontwerp:

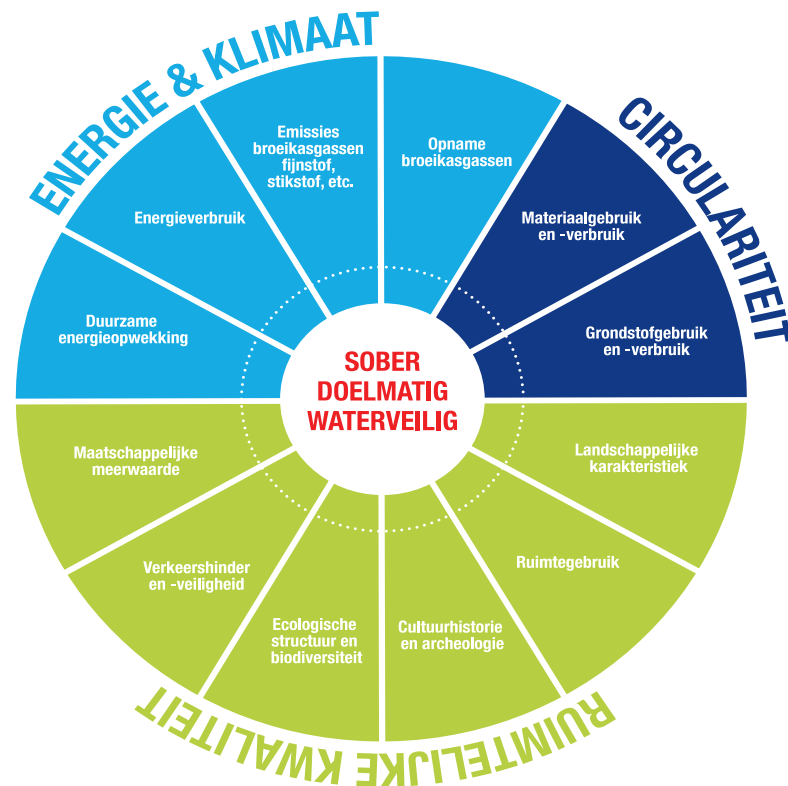
- Slim en innovatief ontwerpen
- Hoogwaardig hergebruik vrijkomende materialen
- Toepassen gebiedseigen grond

Versterken ecologie-biodiversiteit:

- Verzilveren van de 3 ecologische koppelkansen
- Bloem- kruidenrijk grasmengsels

Verbeteren ruimtelijke kwaliteit:

- Verbeteren bereikbaarheid haven (2^e ontsluitingsweg)
- Ruimtelijk inpassing ontwerp in de haven Lauwersoog
- Inpassing fietsroute kiek op de diek (op buitentalud dijk)

Duurzaam ontwerpen

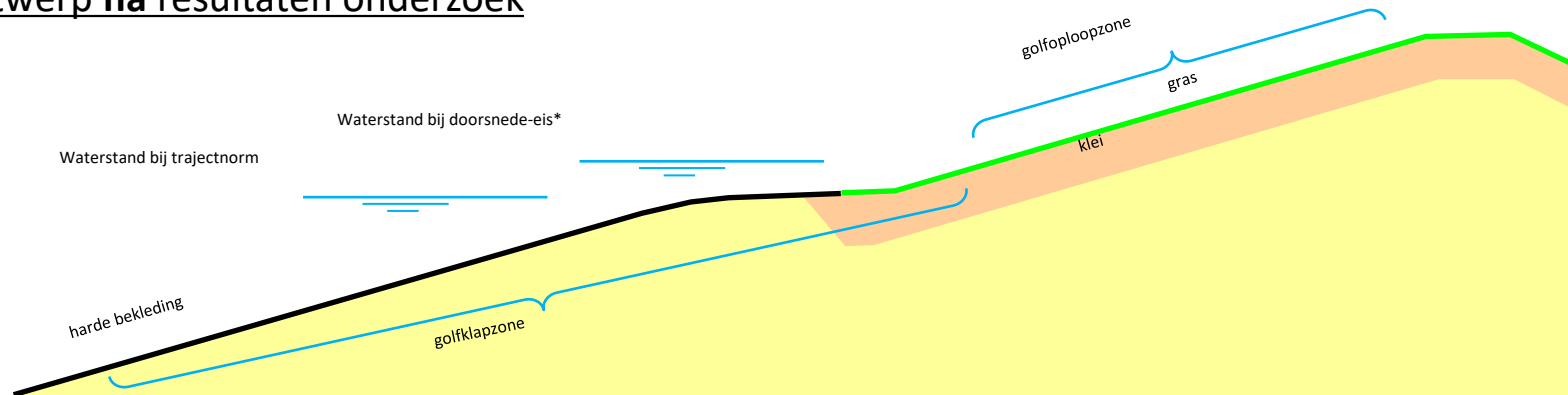
Innovatieonderzoek sterkte gras op klei in golfoploopzone

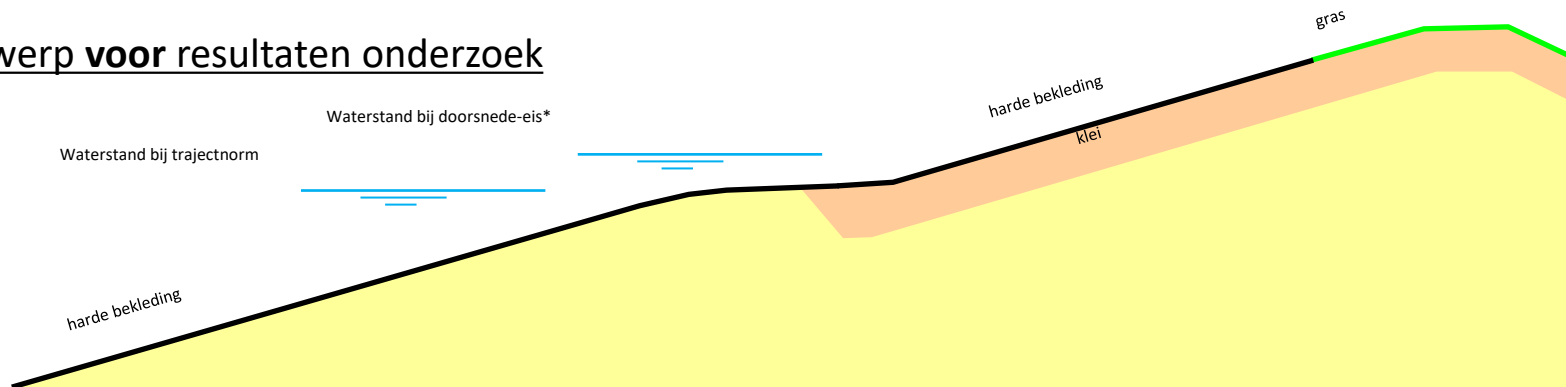
Duurzaam ontwerpen

Innovatieonderzoek sterkte gras op klei in golfoploopzone

Ontwerp na resultaten onderzoek

Ontwerp voor resultaten onderzoek

Duurzaam ontwerpen

Ontwikkeling circulair waterbouwasfalt

Hergebruik van bestaande WAB bekleding (deels als fundering en deels als partieel gerecycled)

Doelstellingen realisatiefase

Thema	#	Doel
Emissie broeikasgassen	1	50% minder emissie
	2	34% inzet emissieloos materieel
Grondstofgebruik	3	100% hergebruik vrijkomende grond (klei en zand)
	4	100% ingezet gebiedseigen grond
Materiaalgebruik	5	95% hergebruik van de vrijkomende materialen
	6	100% inzet recyclebare materialen
Ecologie & biodiversiteit	7	Versterken biodiversiteit (ecologische koppelprojecten)

Beperken emissies bij uitvoering

Berekende reductie		
Inzet emissieloos materieel	34 %	31.000 uur
Reductie diesel	24 %	436.760 liter

Emissieloos materieel (ook wel 'ZE')

Totale (minimale) inzet:	31.000 uren
Inzet Waddenkwartier:	19.000 uren
Inzet lokale partners:	12.000 uren

Inzet eigen middelen Waddenkwartier (Heijmans/GMB)

- ☐ 2 st mobiele kranen
- ☐ Elektrische draadkraan voor intrillen damwanden
- ☐ 2 st mierenzuur aggregaten
- ☐ 60 st zonnepanelen op keet
- ☐ Mobiele windmolen
- ☐ Walsen, quads, klein materieel, bedrijfswagens

Laadplein Lauwersoog

Laadpunten:

- ☐ Laadpunten auto's
- ☐ Laadpunten materieel haven Lauwersoog
- ☐ Laadpunten materieel Westpolder

Uitdagingen:

- ☐ Planning nutsbedrijven.
- ☐ Bewaking en uitstoot materieel, vergelijk MKI/Aerius.

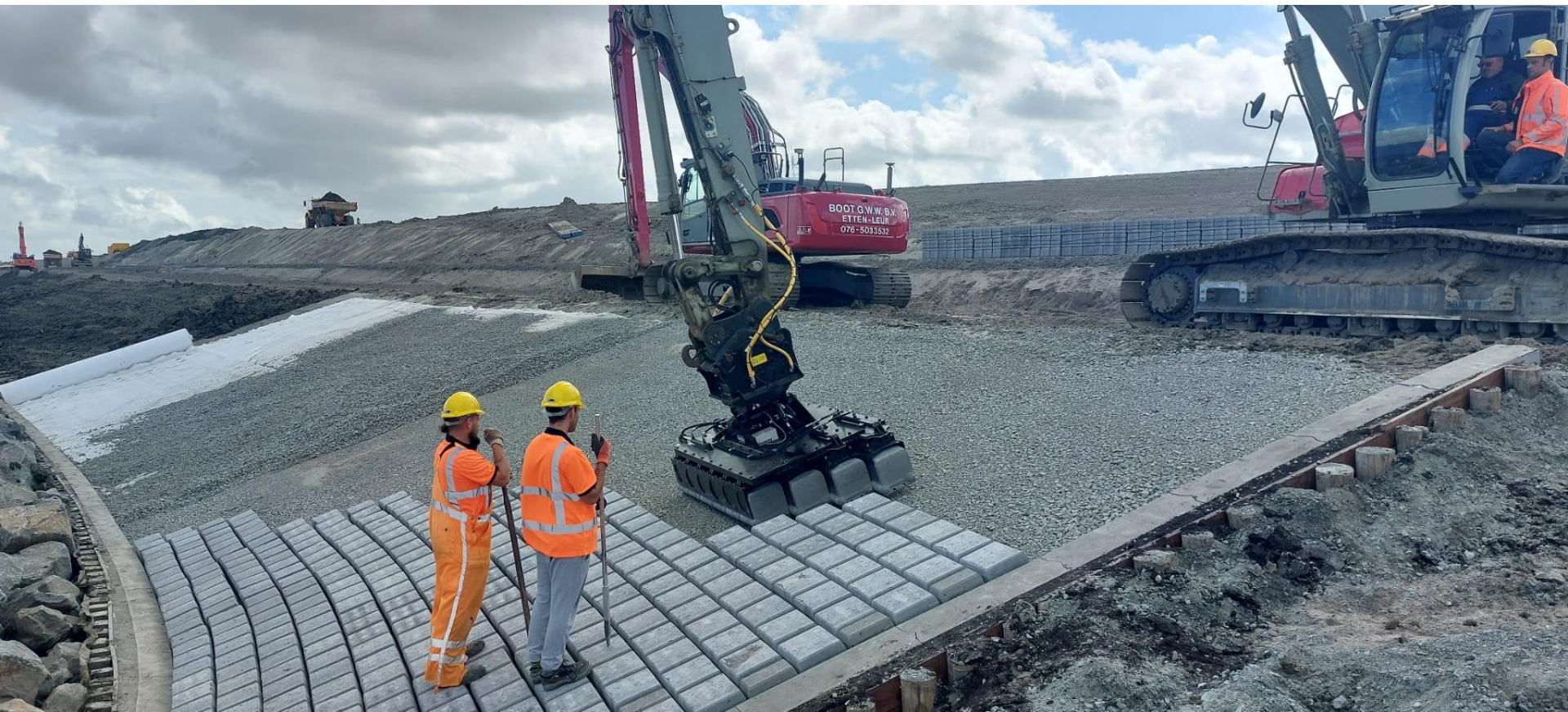
Duurzaamheidskansen:

- ☐ Ontwikkelingen techniek en samenwerking

Aanbrengen breuksteen

Aanleg zetsteen

Aanbrengen waterbouwasfalt

Volg onze reis naar de duurzaamste dijk via
www.lauwersmeerdijk.nl of de Bouwapp

Stem voor de WOW-prijs voor beste
samenwerking in onze sector.

Waterschap NOORDERZIJVEST

heijmans